

G y ö n g y m o n d a t o k.

(Újkori írótól.)

H á z a s s á g.

A házassági szövetség minden elkötelezések között a legszabadabb és legszentebb. Minden azt korlátozó törvény igazságtalan, minden azt elferdíteni vagy elrontani bátorzkodó apa zsarnok. Nincs alárendelve a természet e szűz kapesa sem fölségi, sem szülői hatalomnak s tekintélynek; egyedül a közös mennyei atya parancsolhat egyesülést a sziveknek, s azok kölesönös szeretetét fel is tartóztathatja. *Rousseau.*

Az ember nem nőtlenségre hivatott, — s nagyon bajos, hogy az ily természetellenes állapot nyílt, vagy titkos rendetlenséget ne idézzon elő. *Rousseau.*

A nősilendők szeretőikhez gyöngécdek és nejeikhez durvák, — hütlés előtt maeskák, azután tigrisek. *Hugó Victor.*

A ki leányát gyűlölt egyénnel férjesíti, annak minden abból felmerülhető hibáiért felelős az egeknél. *Molière.*

Minden gunyimesék ellenére is virágnak a házasság a világban, ezen gunyolt igába végre csaknem mindenki belebuvik, — hálójával maguk a gunyolók is megfogatva, gyakran alkalmas férjekké lettek. *Boileau.*

Az arany nehézsége megfojtja a szeretetet, mint a napsugarak nyomása a virágot. *Kármán József.*

Mert egy ember, még csak egy fél

És egészen csak akkor él ---

Akárki mit beszél —

Midőn két szív egybekél. *Kisfaludy Sándor.*

Olyanok a gazdag nősök,

Mint a gyújtó üvegek :

Szemsugárt, szívlángot fognak,

Ámbár maguk hidegek. *Kisfaludy Sándor.*

Az embernek önmagát adni el, komoly vásár. *Corneille Tamás.*

Házasságra nézve a választási nagy elővigyázat gyakran esal, sőt árt. Mondani kell elszántsággal: Minthogy rá kell adnom magamat, Isten adjon jó kimenetelt, s jőjjön, a minek jönni kell! *Corneille Tamás.*

Nehezebb a házba menyet vinni bé, mint leányt adni ki: a belső rossz, mindig veszélyesb a külsőnél. Ip és meny között régi a harc: egymással szemben mit gondolnak? miért imádkoznak? kitalálni nem nehéz. *Petrárka.*

Bolond volt, a ki második házassági szerződvényre lépett: az elsőre nincs semmi szó. *Lafontaine.*

H a z u g s á g.

A búrakott szegény is hazud; nem esoda tehát, ha a gazdag ritkán szól igazat. *Shakespeare.*

Az emberek tudóje a hazugság ördögének lakhelye. *Katona József.*

Gyakran egy hazugság keresztülvitelére husz igazságot is meg kell tagadni: a hazugság legaljasabb bűn. *Smiles.*

A legezifrább ruhába bujtatott hazugság is felismerhető. *Herbert.*

H a j l a m.

Az ember csak annyiban találja magát szerencésnek, a mennyiben hajlamát kielégitheti. *Kant.*

A hajlam születhetik, de a gyermeket erős férfiuvá küzdelem és iparkodás edzi. *Smiles.*

Uralkodj hajlamaidon és így uralkodni fogsz a szerencsétlenségen. A Teremtő kegyes szeretet, csak a hajlamok zsarnokid. *Kleist.*

H e r v a d á s.

Az ifjuság kellemeit

Itt hullatja termetem,

S az életnek örömeit

E nagy sirba temetem. *Kisfaludi Sándor.*

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

„Le protestantisme libéral, ses origines, sa nature, sa mission“. (A szabadelvű protestantismus eredete, természete, hivatása.) *Reville Jean*, a párisi egyetemen a prot. theol. fakultás tanára, a kinek egyházi beszédeiből néhányat e folyóiratban mi is közöltünk, a mult évben a svájcei szabadelvű kereszténység egyesülete meghívására Genfben öt felolvasást tartott, a melyek a fennebbi czim alatt most egy kötetben kiadva megjelentek Párisban. Az első felolvasásban Reville a szabadelvű protestantismus genesisét tárgyalja s azt így határozza meg: „A vallási dolgokban, mint a szellemi élet minden más nyilvánulásaiban, a józan ész és lelkiismeret souverinitása, a tudomány eszközeivel minden hitvallástól elfogulatlanul tanulmányozott biblia történelmi tekintélye — ezek a szabadelvű protestantismus alkotó elemei“. A következő felolvasásban azt mutatja ki, hogy a szabadelvű protestantismus a vallási tapasztalatra van alapítva, s az a Jézus tanításainak és vallásának modern kifejezése. Két felolvasásban az emberiség erkölcsi és társadalmi tapasztalatainak alapuló hitet és az egyház modern felfogását tárgyalja. Utolsó felolvasásában a szabadelvű protestantismus eszményeivel és annak a modern társadalomban való elhivatásával foglalkozik és felolvasását így végzi be: „A szabadelvű protestantismus bizalommal tekint a jövő elébe. Látja, hogy eszméi és elvei lassan-lassan terjednek a hagyományos protestáns egyházakban; sőt a katolikusban is. Hiszi, hogy a modern társadalom vagy radikális demokraczia kibékíthető egy, a mult idők dogmatikai vagy sacramentumi meghatározásoktól ment vallással. S teljes reménnyel üdvözli azt a jövőt, midőn a dogmák, a szentségek, a szertartások, a melyek szüntelen pártokra osztották az embereket, eltűnnek a vallásos társadalomból s az Isten és embertársaink iránti szeretet erkölcsi vallása lesz a szellemi egység kapcsa mindazon emberek között, a kik teljes jóakarattal küzdenek a bűn, az önzés, az egyenetlenségek ellen — ez lesz a valódi katholicismus“. Ha e mű magyar nyelven is megjelennék, abból lehetne aztán megítélni, hogy mennyiben jogosult a magyar protestáns egyház magát szabadelvűnek tartani?
(cz.)

Memorials of Robert Spears. — 1825—1899. — p. 62. London. Spears Robert unitárius papnak s az angol unitárius társulat egykori titkáranak emlékéét örökíti meg e csinos kiállítású könyv. Spears kedves emlékezetet hagyott hátra nemcsak hazájában, hanem a külföldi szabadelvű keresztényeknél is. Senki nem ápolta Angolországban a külföldiekkel a hitrokoni viszonyt inkább, mint ő. A magyarországi unitáriusok iránt kezdettől fogva